

Garabonciás

A Garabonciás Művészetpedagógiai Műhely komplex művészeti tanterve

A tanterv az 1.-10. évfolyam Művészet műveltségi terület *teljes lefedésére* készült, ezen felül tartalmaz tárgyszerű és módszerbeli lehetőségeket a Magyar nyelv és irodalom, az Ember és társadalom, az Életvitel (gyakorlati ismeretek) részterületeire.

A tanterv építkezése folyamatos, a NAT követelményszintjein történő belépésnél a NAT követelményeken túlmutató anyag vonatkozásában felzárkózást biztosít.

A tanterv időkeret számai tanszakaszonként:

Tanszakasz	1.-4.	5.-6.	7.-8.	9.-10.	osztály
Teljes időkeret	3052	1665	1850	2035	óra
Tantervi óraszám	444	258	258	258	óra
Százalékos arány	14.6	15.5	15.5	15.5	%

A tanterv óraszámai évfolyamonként és hetenként:

Évfolyam	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Évi óraszám	111	111	111	111	129	129	129	129	129	129
Heti óraszám	3	3	3	3	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5

A tanterv megjelöli az elsődlegesen elhagyható részeket, ugyanakkor variánsok végigkövetését kínálja. Mindez támpontokat ad a differenciálásra. A NAT közös követelményeiből a Hon- és népismeret, a Kapcsolódás Európához és a nagyvilághoz területeket kezeli hangsúlyosan.

A tanulók képességeit tekintve nem elit-tanterv, tartalmában azonban igényesnek mondható.

A tanterv jellemzői

A tanterv alap gondolatának elemei:

- a) a művészet alkotva tanítása,
- b) a művészet komplex megismertetése és
- c) művelődéstörténeti korokra összpontosítása,

énekben, zenében, táncban, képzőművészetben, valamennyi területnek a drámajáték módszerével történő összefogásával. A tanterv a műveltségi terület valamennyi részterületét feldolgozza.

A tanterv *szemeszterenkénti témakörökből* építkezik. E témakörök az 1-2. osztályokban a zene, a mozgás és a vizuális kultúra anyanyelvére, a népművészetre épülnek.

A harmadik év első szemesztere az ókori görög kultúrát idézi, majd a magyar ill. európai művelődéstörténet kronológiáját követi. A 8. év végére a XX. századba jut el.

A 9. osztályban lehetőség nyílik a legjobban megkedvelt kor (korok) utánjátszására a megismerés spiráljának magasabb menetében bővítve az ismeretek és élmények körét. A 10. osztály századunk művelődéstörténetét tanulmányozza, sajátos drámapedagógiai keretben egy szuperprogram megszervezésének ürügyén.

A féléves témák egy-egy művelődéstörténeti esemény eljátszásával, tapasztalásával, egyben összefoglalásával zárulnak (lehet ez egyetlen „játéknapp”, de tagolódhat több, egymást követő óracsoportra).

Az eseményjáték pontos forgatókönyvét a tanulók nem ismerik, ez a játékvezető(k) ösztönzésére zajló drámajáték rögtönzés. Az eseményjáték tartalmi elemeit – dalokat, zenét, táncot, játékot, a vizuális környezetet, a tárgyi világot – a félév elejétől számított „felkészítő szakasz” alkotja meg.

Néhány (féléves) téma: Népi majális, Ünnepek Delphoiban, Lovagi torna, Shakespeare és a Globe, Eszterházi vigasságok, Szalon a századfordulón.

A nem kifejezetten néprajzi jellegű témakörökben is gyakran feltűnik a néphagyomány (népszokás, néptánc, népi díszítő művészet), mint pl. a Végvárak, vagy a Kuruc história című eseményjáték során, de „szem előtt van” minden témakörben.

Az eseményjátékok alapvetően a tanulócsoporthoz *belső programját* jelentik, tehát *nem közönség elé szántak*, de némelyikük „közkívánatra”, a gyerekek egyetértésével érdeklődők előtt újrajátszhatók.

Tantervünk megtalálja a művelődéstörténeti közelítésének megfelelő ének-zenei, vizuális művészeti forrásokat, módszermotívumokat, helyenként azonban a zenepedagógia, a képzőművészeti oktatás hagyományos megoldásaival is él.

A tanterv művelődéstörténeti korokhoz rendeli a bábjátékot, a tárgyi és közösségi (akár sport-) játékokat.

Minden szemeszterre jut történelmi társastánc (ezt tantervünk további értékének tekintjük), a művészeti stílusokat belső terek, korabeli viseletek, használati tárgyak gyakorlati megvalósításában, kismesterségek megismerésében, gyakorlásában is végigkísérjük.

A tanterv „szorgalmi feladatként” tartalmazza a tánc és dráma terület 9.-10. osztályos anyagát, mely differenciálási lehetőségnek is tekinthető.

A tanterv figyelmet szentel a múzeumi kultúrára, igényt formálva a múzeumpedagógia gyakorlati alkalmazására.

A mozgókép-kultúra követelményeinek teljesítésére a különböző műfajú mozgókép anyagok *tartalmukban* közelítenek a tanterv gondolati köréhez.

A tanterv az előírt tantervi minősítés mellett a tevékeny részvétel elismerésének és elfogadásának elvét követi.

Feltételek

A tanterv felkészült ének-zene-, valamint rajz-szakos pedagógust, gyakorlattal rendelkező drámatanárt, alapképzettséggel, illetve gyakorlattal rendelkező (óraadó vagy testületbeli) táncost tételez fel.

A tanterv jellegéből és újszerűségéből adódóan kizárólagosan alkalmazandó tankönyveket nem jelöl meg. A gyakrabban idézett tankönyveket is elegendő a szaktanári segédkönyvek közé sorolni. Ezekre a témák tanítási feltételeinél utalunk.

Referenciák

A tanterv gondozója, már a tanterv választásban is segítséget kínáló, a későbbiekben – egyes területeken a szakmai felkészültség átmeneti fehér foltjait és az írott szakanyag hiányát is pótolni próbáló – „referencia bázisa” a tantervet kidolgozó **Garabonciás Művészetpedagógiai Műhely**, illetve a **Garabonciás Alapítvány** és az általa működtetett történelmi gyermek együttes szakember gárdája. (Cím: 1055 Budapest, Falk Miksa utca 10.)

Felajánlják az 1998-ban „NAT-ba ugró” 7. osztályok felzárkóztatásában is.

Váradi István